

ΑΡ. 3638

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 133

Αριθμός 5593

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
(ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΚΑΙ 122(Ι) ΤΟΥ 2001
ΚΑΙ 139(Ι) ΤΟΥ 2002)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής δικαιωμάτων εγγραφής ακίνητης ιδιοκτησίας από αγαθοεργά ιδρύματα και οργανισμούς κοινής ωφελείας.

1. Διαδικασία:

Στις 29 Οκτωβρίου 2001 κοινοποιήθηκε από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων πρόγραμμα ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο «Απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής δικαιωμάτων εγγραφής ακίνητης ιδιοκτησίας από αγαθοεργά ιδρύματα και οργανισμούς κοινής ωφελείας». Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων (εφεξής καλούμενων ως ο "Νόμος") και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001.

Το πρόγραμμα βρισκόταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Νόμου (30.4.2001) και ως εκ τούτου με βάση το άρθρο 21 συνιστά υφιστάμενο πρόγραμμα το οποίο δεν προβλέπει ημερομηνία λήξης.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος ενισχύσεων:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας·
- (β) ο στόχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η μη επιβολή ή η μη εισπράξη τέλους για την εγγραφή ακίνητης ιδιοκτησίας, η οποία αποκτήθηκε από κάποιο αγαθοεργό ίδρυμα ή οργανισμό κοινής ωφελείας·
- (γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή απαλλαγής από τα τέλη για την εγγραφή ακίνητης ιδιοκτησίας·
- (δ) δικαιούχοι της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι όλα τα αγαθοεργά ιδρύματα και οι οργανισμοί κοινής ωφελείας·
- (ε) το πρόγραμμα δεν έχει ημερομηνία λήξεως·
- (στ) σύμφωνα με την Αρμόδια Αρχή, οι απώλειες δημοσίων εσόδων δεν μπορούν να υπολογιστούν στο στάδιο αυτό·
- (ζ) νομική βάση: εδάφιο (1)(γ) του άρθρου 7 των περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) Νόμων (Κεφ. 219).

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, "δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής.

Ο Έφορος, αξιολογώντας το μέτρο, έκρινε ότι στις περιπτώσεις που οι οργανισμοί και τα ιδρύματα αυτά δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα δεν υφίσταται δημόσια ενίσχυση διότι η ενίσχυση δεν παραχωρείται προς επιχειρήσεις.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, ο Έφορος έκρινε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση, διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις του Νόμου:

- (i) χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο. Η μη επιβολή ή εισπράξη τελών εγγραφής ακίνητης ιδιοκτησίας σημαίνει παραίτηση του Δημοσίου από τέλη που θα εισέπραττε κανονικά και άρα απώλεια δημοσίων εσόδων.
- (ii) συνιστά οικονομική ενίσχυση διότι οι δικαιούχοι απαλλάσσονται από τέλη που κανονικά θα έπρεπε να καταβάλλουν στη Δημοκρατία. Η πιο πάνω ενίσχυση δε θα είχε παρασχεθεί υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής δραστηριότητας των δικαιούχων επιχειρήσεων·
- (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής, διότι η εξαιρέση από την καταβολή της προβλεπόμενης από το νόμο φορολογίας επί της ακίνητης ιδιοκτησίας δεν εφαρμόζεται σε όλες τις επιχειρήσεις, αλλά παρέχεται επιλεκτικά.

Σύμφωνα με το άρθρο 7(3)(γ) των περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) Νόμων (Κεφ. 219), «Κανένα τέλος δεν επιβάλλεται ή εισπράττεται βάσει του Κεφαλαίου 3 του Πίνακα για την εγγραφή τίτλου ακίνητης ιδιοκτησίας η οποία αποκτήθηκε από κάποιο αγαθοεργό ίδρυμα ή οργανισμό κοινής ωφελείας». Συνεπώς στις περιπτώσεις που οι δικαιούχοι είναι επιχειρήσεις, η εν λόγω ενίσχυση συνιστά μία εξαιρέση από την εισπράξη τελών εγγραφής ακίνητης ιδιοκτησίας, η οποία δικαιολογείται από τη φύση ή τη λογική του πιο πάνω νόμου και του ευρύτερου συστήματος τελών, αλλά παρέχει οφέλη μόνο σε ορισμένες επιχειρήσεις, δηλαδή σε όσους οργανισμούς κοινής ωφελείας και αγαθοεργά ιδρύματα ασκούν οικονομική δραστηριότητα, τα οποία απαλλάσσονται από την επιβολή τελών εγγραφής ακίνητης ιδιοκτησίας. Συνεπώς, το κίνητρο είναι επιλεκτικό.

Η έλλειψη ορισμού τόσο των αγαθοεργών ιδρυμάτων όσο και των οργανισμών κοινής ωφελείας ενισχύει τη διακριτική ευχέρεια της Αρμόδιας Αρχής αναφορικά με το πεδίο εφαρμογής της σχετικής νομοθετικής διάταξης, εφόσον δεν προβλέπονται σαφή, διαφανή και αντικειμενικά κριτήρια προσδιορισμού των αγαθοεργών ιδρυμάτων και οργανισμών κοινής ωφελείας, στα οποία αναφέρεται η σχετική νομοθετική διάταξη·

- (iv) τέλος, το κοινοποιηθέν πρόγραμμα νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στην κυπριακή αλλά και στις διεθνείς αγορές, κι αυτό γιατί η οικονομική ενίσχυση που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις τις θέτει σε πλεονεκτικότερη θέση σε σχέση με τις μη ενισχύμενες κυπριακές και ξένες επιχειρήσεις.

Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες όμως απαιτείται κοινοποίηση.

Όσον αφορά την πρώτη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία, κρίθηκε ότι, στο βαθμό που άμεσοι ή έμμεσοι δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι παραγωγοί γεωργικών, κτηνοτροφικών και αλιευτικών προϊόντων ή προϊόντων πρώτης μεταποίησης των ανωτέρω κλάδων παραγωγής, οι ενισχύσεις αυτές δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου και άρα δεν απαιτείται προηγούμενη έγκριση του Εφόρου.

Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν ανήκει στη δεύτερη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις, που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας.

Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω εξετάστηκε περαιτέρω σε ποια κατηγορία ενισχύσεων, από τις κατηγορίες που προνοούν τα άρθρα 4, 5 και 5Α του Νόμου, εμπίπτουν οι υπόλοιπες δημόσιες ενισχύσεις.

Αρχικά εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του άρθρου 4 του Νόμου που ο Έφορος υποχρεούται να εγκρίνει. Κρίθηκε ότι η ενίσχυση δεν εμπίπτει σε καμιά από τις πέντε κατηγορίες που ορίζει το άρθρο 4.

Στη συνέχεια εξετάστηκε κατά πόσο η δημόσια ενίσχυση εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 5Α σύμφωνα με το οποίο οι ενισχύσεις για εξαγωγές απαγορεύονται. Κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν εμπίπτει στο άρθρο 5Α του Νόμου.

Περαιτέρω, εξετάστηκε σε ποια από τις κατηγορίες ενισχύσεων του άρθρου 5 του Νόμου, που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει, εμπίπτει η κοινοποιηθείσα ενίσχυση.

Αφού λήφθηκε υπόψη ο στόχος της ενίσχυσης, κρίθηκε ότι αυτή εμπίπτει στην κατηγορία των ενισχύσεων που δύναται να εγκριθούν για να προωθήσουν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η εξαίρεση από την καταβολή των προβλεπόμενων τελών εγγραφής ακίνητης ιδιοκτησίας μειώνει τις τρέχουσες δαπάνες των αγαθοεργών ιδρυμάτων και των οργανισμών κοινής ωφελείας με αποτέλεσμα, ως άμεσοι δικαιούχοι της ενίσχυσης, να έχουν εξοικονόμηση πόρων. Οι ενισχύσεις αυτής της μορφής, οι οποίες απλώς μειώνουν τα χρηματοοικονομικά έξοδα, τα οποία οι ίδιες οι δικαιούχοι επιχειρήσεις θα έπρεπε να επωμισθούν, και χορηγούνται χωρίς καμία άμεση υποχρέωση, σε σχέση με το επιλέξιμο κόστος, εκ μέρους της δικαιούχου επι-

χείρησης, αλλά και δε χρηματοδοτούν άμεσα επενδύσεις ή δημιουργία θέσεων εργασίας ή έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη, χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές ενισχύσεις.

Οι λειτουργικές ενισχύσεις κατ' αρχήν απαγορεύονται και δύναται να εγκριθούν από τον Έφορο υπό πολύ αυστηρές προϋποθέσεις και σε περιπτώσεις, οι οποίες αναφέρονται ρητά στους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου και περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση κατηγοριών δημόσιων ενισχύσεων που εμπίπτουν στους τομείς που καλύπτει το άρθρο 5. Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση, λόγω του αντικειμένου της, δεν εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων που η έγκρισή της δύναται να εξεταστεί με βάση τους πιο πάνω Κανονισμούς και συνεπώς δεν εγκρίνεται.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

- A. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο «Απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής δικαιωμάτων εγγραφής ακίνητης ιδιοκτησίας από αγαθοεργά ιδρύματα και οργανισμούς κοινής ωφελείας» στο μέρος του όπου οι δικαιούχοι δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα δε συνιστά δημόσια ενίσχυση.

Στο υπόλοιπο μέρος του, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου στο βαθμό που οι δικαιούχοι της ενίσχυσης δραστηριοποιούνται στην παραγωγή γεωργικών, κτηνοτροφικών και αλιευτικών προϊόντων ή προϊόντων πρώτης μεταποίησης των ανωτέρω κλάδων παραγωγής.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι δικαιούχοι ασκούν οικονομική δραστηριότητα το πρόγραμμα δεν εγκρίνεται για τους λόγους που αναφέρονται στο μέρος 3 της απόφασης.

- B. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Λευκωσία, 13 Σεπτεμβρίου 2002.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

E.A.E. 25.06.002.133 (149.1.2.27.2.1.12)